

Oponentní posudek:

Rizikové chování na základních a středních školách na území Karlovarského kraje.

Předložený původní text předkládá data rozsáhlého výzkumu v oblasti rizikového chování žáků základních a středních škol na území Karlovarského kraje. Jde o rámcový přehled stavu dané problematiky ve vybraných školách.

Text je aktuální, inspirující a prakticky využitelný. Předkladatel se danou tematikou zabývá dlouhodobě. Na dané téma předložil již dvě závěrečné práce. Jejich kvalita má stoupající úroveň.

Struktura celé práce je přes svou rozsáhlost přehledná. Metodologický rámec odpovídá způsobu řešení problému. Základní metodou je vlastní dotazník který vznikl na podkladě kompilace dotazníků ESPAD (The European School Survey project on Alcohol and other Drugs , 2003)) a SAHA (The Social and Health Assessment , Wiesberger et al., 1991). Forma nového dotazníku umožňuje podle autora větší srozumitelnost a vyloučení paralelních otázek.

Ve studii je možné vzhledem k procentuálnímu počtu zastoupených věkových kohort charakterizovat skupiny ve věku od 11 let až do 17 let. Výběr byl uskutečněn tak, aby byli ve studii zastoupeni poměrně žáci všech typů škol v kraji, tedy žáci ZŠ, ZUŠ, SOU, SŠ a víceletých gymnázií. Studie se zúčastnilo 10,3% žáků/studentů, navštěvujících školy v Karlovarském kraji. Celkem se podařilo získat vyplněný dotazník od 2 256 probandů.

Kapitoly 5. – 11. (s. 24-102) s ohledem na řešení jednotlivých faktorů rizikového chování a uvedení značného množství dat, obsahují teoretický přístup, získaná data i jejich interpretaci. Data jsou interpretovaná v textu, tabulkách i grafickými sestavami.

Kapitola 12. Čtenáře seznamuje s prevencí rizikového chování a bylo by vhodnější ji zařadit do teoretické části. Vzhledem k praktickým odkazům je její umístění v závěru možné.

Diskuse vychází z osobní praktické zkušenosti autora. Zjištěné poznatky a způsob jejich formulace svědčí o vzhledu do zpracovávané problematiky i když jsou poznamenány osobním zaujetím autora a menší zkušeností s předkládáním odborných textů. Jazykové vyjadřování nadměrně používá teoretické formulace. Tím se pro předpokládané čtenáře stává obtížněji srozumitelným.

V práci byly dodrženy určité etické normy. Probandi se účastnili studie zcela dobrovolně, na základě svého rozhodnutí. U nezletilých žáků byl vyžadován písemný souhlas zákonného zástupce. Veškeré dotazníky administrovali pouze zaškolení asistenti bez přítomnosti učitele ve třídě. Není však zřejmé kdo je zodpovědný za etiku prováděného výzkumu. Předpokládáme že projekt byl předem příslušné etické komisi předložen.

Celkově je předložený text výsledkem usilovné práce. V závěru konstatuji, že je zde dostatek smysluplných faktů pro názor, že práce splnila cíl který si vytkla. Přinesla ucelený přehled zvolené problematiky. Je jistě cenným přínosem pro práci speciálního pedagogického centra v Karlových Varech, které řeší otázku drogové prevence na školách. Umožňuje náhled do problematiky, ale i do specifických situací na vybraných školách Karlovarského kraje.

Uchazeč o titul PaedDr. prokázal schopnost vlastního náhledu na zvolené téma, schopnost specifikovat a přehledně zpracovat zadaný úkol. Práce nepostrádá vlastní přínos a originalitu a je na ní patrná déletrvající zkušenost z prostředí a provádění aktivní práce se zvolenou věkovou skupinou.

Práce splňuje požadavky kladené na rigorózní práci. **Předložený text doporučuji k obhajobě.**

V Praze 24.8.2015

Doc. PhDr. Běla Hátlová, Ph.D.

Otázky k obhajobě:

Vysvětlit přesněji metodiku tvorby dotazníku použitého v předložené práci. Jak byla zajištěna jeho kvalita jako měřicího nástroje.

Jak budou využity získané poznatky v práci speciálního pedagogického centra v Karlových Varech

Poznámka: V obsahu není uvedena kapitola 4., která v textu nechybí.